

ריפוי בתנועה

החוסר מאשר על השלמות. אני חושבת שעצם החיפוש יש לו המון משמעות והמציאה, לעור מת זאת, היא משהו סופי ומסכם ומשם כבר זהו, רק לגן עדן. החיפוש הוא המצב האנושי".

זיה סקסי לבוא למצפה רמון

בהאנגר "ארמה" של ליאת דרור וניר בן-גל מתנהלים חיים שלמים ועסוקים הרחק מההמון הסואן. השניים, רקדנים וכוריאוגרפים, זוג בחיים ובעבודה, מצליחים לשלב חיי משפחה (עם ארבעה ילדים). להקה (עם 12 רקדנים), בית ספר למחול (3 ימים בשבוע, חוגים וקורסיים מזדמנים), מרכז תיירות משולבת במחול וביצירה במדבר ומרכז כנסים וסדנאות אימון למגזר העסקי - הכול תחת גג רחב אחד. בין כל עיסוקיהם היומיומיים הם ממשיכים ליצור ולהעלות מופעים, שהאחרון שבהם "נסיד החלומות" עלה בפסטיבל ישראל השנה, ואותו הם מציגים גם בסופי השבוע של אירוח בהאנגר שלהם במצפה רמון.

במופע חדש, שנמצא בימים אלה בעבודה, הם מתייחסים לכתבי הרמב"ם, ומתמקדים בעיקר בחוכמת הריפוי באמצעים פשוטים וטבעיים. החיבור עם הרמב"ם מאוד טבעי להם: "אנחנו מאמינים שדרך העבודה הגופנית שלנו אנחנו יכולים לרפא אנשים", מסביר בן-גל.

את חומרי המופע הם לוקחים מחיי היומיום שלהם, במדבר, כמו למשל, עקיצת עקרב באמצע עבודת הניקיון. "המעבר למצפה רמון, לפני שמונה שנים, שינה את כל תפיסת העור ריקוד צריך להיות כמו כל אחת מהפעילויות בחיים". לכן הרקדנים מנקים ועובדים בגינה, כחלק משגרת יומם. במופע הרקדנים משחזרים את הסיטואציה במחול ובסיפור, כשדברי הרמב"ם המצוטטים מתערבבים במציאות הפשוטה שמגלמים חיי "החזרה לטבע".

אתם חווים כיום חיים יותר רוחניים? "מאז ומעולם היינו קצת חריגים בעולם המחול", אומר בן-גל, כשהוא מנסה להסביר איך משלבים תיירות משפחתיות, הורחות וקוראוצ'ינג לשוק העסקי, עם מחול ועבודה בגינה. "אני לא יודע מה אנשים חושבים על העור לם הרחנני, אבל אנחנו אנשים מאוד פרקטיים. עובדים המון שעות, משרתים אנשים, מקבלים קהל. הדבר היחיד שאולי רוחני כאן זה שאני אוהב את העבודה שלי ונהנה לעשות אותה".

באופן מקרי ומעניין בחרו גם נעה דר וגם ליאת דרור וניר בן-גל לעסוק בעבודותיהם החדשות בריפוי. היא דרך צמחים, הם דרך הרמב"ם. כוריאוגרפים מחפשים מזור < חגית פלגרותם

"כן. בסיטואציה הטרמינל יש מצב של ציפייה - מעין רגע ארוך שבין ההגעה למקום הזה לבין היציאה ממנו, אולי לדבר האמיתי. בין לבין יש מקום להקשיב לדברים פנימיים. הרגעים שבהם אנחנו קשובים לעצמנו, ולא עסוקים במטלות היומיומיות".

רוב האנשים בטרמינלים נמצאים בלחץ, איך את מקשרת את זה לירגע ארוך של התבוננות פנימית?

"למה לחץ? את נמצאת במקום ואין לך מה לעשות. אפשר לשקוע בתוך עיתון או בשינה - את תקועה שם. זה זמן בוועתי, שלא שייך לשום מקום".

מופע הסולואים "ארניקה" מגיע אחרי המור פה המדובר "טרטריס", שבו שיתפה דר פעור. לה עם האמנית הפלסטית נטי שמיע עופר. השתיים בנו במה מיוחדת, שמתחתיה ניצב הקהל ורק ראשו מבצבץ מעל לפני השטח, כך שהבמה נמצאת בגובה העיניים, והרקדנים מופיעים בין הראשים.

במעבר ממופע מורכב ב"טרטריס" לעבודות סילו על במה כמעט חשופה, ניכרת בחירה בהצטמצמות.

"בטרטריס היה מיקוד על קונספט. כל המור פה טובב סביב רעיון וניסוי של מערך אחר בין קהל למופיעים - זווית צפייה אחרת. המחול עצמו הוא לא העניין שם בכלל. באמת שאלי תי את עצמי לאן אני הולכת משם - למופע בימתי פרונטלי רגיל היה לי לא נכון, כי יש פה חיפוש שאני רוצה להמשיך בו. אבל היה לי חשוב כן לחזור לעבודה הממוקדת עם הגוף הרוקד. משם התחיל הרעיון של הסולו".

למה "ארניקה"? "אני חושבת שכל הסולואים האלה מדברים על כמיהה, על געגוע למקום שיש בו יותר יופי ורגיעה, יותר אמפתיה. הארניקה היא המקום שמרפא, שאפשר למשוך בו פצעים - שטחיים אמנם, אבל הוא מרגיע את הכאב".

אז למה לא מצאתי נחמה במופע? "זה לא המקום ליצור את הנחמה אלא הרצון למצוא אותה. כל אחד נשאר בעולם שלו, עם הניסיון למצוא את זה. המופע מדבר יותר על

הכוריאוגרפים נעה דר והצימד ליאת דרור וניר בן-גל מטפלים בעבודותיהם החדשות בעולם הריפוי. אצל דר זו "ארניקה", פיתוח של עבודה שהעלתה לפסטיבל ישראל האחרון. שם היצירה כשמו של צמח המרפא, שהוא גם רעיל בשימוש לא נכון. אצל דרור ובן-גל מדובר בחוכמת הריפוי של הרמב"ם, שאותה הם מקשרים לחייהם במדבר.

הקול של נעה דר במשיבון הפרטי שלה נשמע רך ומלטף. על הבמה היא נראית הרבה יותר נוקשה וזוויתית. וכשהיא רוקדת היא מצליחה לעבור בין הקצוות הללו בתנועה אחת. היא רוקדת עם כל הגוף, אבל יותר מכול היא רוקדת עם הפנים. בסולו של דר מגיע המושג "תיאטרון מחול" לכלל מיצוי, לא מבחינה בימתית דווקא, לא באמצעים חיצוניים - אלא מבחינת קשת ההבעות התיאטרלית ורבת המשמעות שהיא מפיקה.

לצדה של דר - שתי רקדניות והמוזיקאי אורי פרוסט שמופיע בקטעי דיסטורשן מטרידים. הם נמצאים בחלל משותף, אך כמעט ולא מקיימים ביניהם קשר עין. החלל הוא הסיטואציה - מעין טרמינל, מצב של המתנה, ובמצב הזה מתרחשים האירועים הפרטיים של כל אחד מהממתיינים.

המופע החדש של דר מבוסס על קטעי סולו שיצרה במשך עשר השנים האחרונות, ל"הרמת מסך", לפסטיבל ישראל ולתזמורת הקאמרית הקיבוצית. 17 קטעי סולו קצרים, בני דקה אחת עד 5 דקות, מהווים רצף לא קל לעיבוד. עבור היושבים בקהל, זוהי משימת פענוח לעקוב אחר הקווים המקשרים בין הקטעים.

"הסולואים מאוד שונים זה מזה", אומרת דר בריון ל"גלובס". "החלקים שלי באמת מאוד תיאטרליים ומילוליים, מחוברים למילים של טום ווייטס שלציליליו אני רוקדת. בסולואים של הרקדניות האחרות יש יותר תנועתיות. החלקים שלי הם גם יותר קומוניקטיביים מעצם זה שיש בהם מילים. הסולואים של הרקדניות יותר מופשטים והם פונים לרמת צפייה אחרת. הקטעים השונים לא מדברים באותה שפה".

חסע בעקבות הפצע. לחעלה: הלהקה של דרור ובן-גל במדבר. משמאל: דר, חועלם ריונות ב"ארניקה"